EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.2.2022
SWD(2022) 43 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

[…]

Ledsagedokument til

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om virksomhedernes due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937

{COM(2022) 71 final} - {SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} -
{SWD(2022) 39 final} - {SWD(2022) 42 final}

Resumé

Konsekvensanalyse af et forslag til direktiv om bæredygtig virksomhedsledelse

A. Behov for handling

Hvad er problemet, og hvorfor udgør det et problem på EU-plan?

Det vigtigste problem, der tages fat på, er **behovet for at styrke bæredygtigheden i virksomhedsledelse og ledelsessystemer** med to dimensioner: 1) **Interessenternes interesser og de interessentrelaterede (bæredygtigheds-)risici for virksomheden tages ikke i tilstrækkelig grad i betragtning** i virksomhedernes risikostyringssystemer og beslutninger. 2) Virksomhederne **afbøder ikke i tilstrækkelig grad deres negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet** og har ikke tilstrækkelige ledelsessystemer og foranstaltninger til at afbøde deres skadelige virkninger. **Drivkræfterne** bag problemet er **markedssvigt**, som f.eks. virksomheders og lederes kortsigtede fokus, **lovgivningsmæssige svigt** som følge af uklare og divergerende nationale regler (herunder nye) og ineffektive frivillige rammer. Problemet har en **EU-dimension**, da virksomheder og investorer opererer på tværs af grænserne, forsyningskæder er tværnationale, og de identificerede markedssvigt er systemiske. Problemet **forventes at vokse med tiden**: Risikoidentifikation og bevidsthed forventes at blive forbedret, men ændringerne forventes ikke at være tilstrækkeligt hurtige, jævne, systematiske og udbredte.

Hvilke resultater skal der opnås?

Det **overordnede mål** er at udnytte det indre markeds potentiale bedre til at bidrage til omstillingen til en bæredygtig økonomi og fremme bæredygtig værdiskabelse og forbedre EU's virksomheders langsigtede resultater og modstandsdygtighed. **De specifikke mål er**: præcisering af, hvad der forventes af ledelsesmedlemmerne for at opfylde deres forpligtelse til at handle i virksomhedens interesse, fremme af integrationen af bæredygtighedsrelaterede risici og indvirkninger i virksomhedernes risikostyring, forøgelse af ansvarligheden for at identificere, forebygge og afbøde negative virkninger, herunder i værdikæder, forbedring af adgangen til retsmidler og forbedring af virksomhedsledelsespraksis for bedre at integrere bæredygtighed i ledelsesmedlemmernes og virksomhedernes beslutningstagning.

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?

Nogle medlemsstaters individuelle foranstaltninger **kunne ikke på tilfredsstillende vis nå målene** på grund af problemets EU-dimension/globale dimension. EU-regler har bedre chancer for at mindske det kortsigtede pres på virksomheder. Nye EU-regler vil bygge på EU's eksisterende rammer for virksomhedsledelse. EU's indsats kan sikre en stærk EU-stemme på verdensplan.

B. Løsninger

Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?

Løsningsmodellerne blev hovedsagelig overvejet med hensyn til virksomheders due diligence-pligt og ledelsesmedlemmers forpligtelser. Ikkelovgivningsmæssige løsningsmodeller blev forkastet, da de ikke har vist sig at være virkningsfulde og effektive. Med hensyn til due diligence blev visse reguleringsmuligheder (f.eks. forpligtelse eller ansvar begrænset til første trin i værdikæden) også forkastet på grund af ineffektivitet. De bibeholdte løsningsmodeller varierer med hensyn til den overordnede tilgang (sektorbestemt — horisontal) og i det personelle omfang. **Der foreslås en foretrukken pakke af løsningsmodeller, som supplerer hinanden.** For så vidt angår **virksomhedernes due diligence-forpligtelse**, vil der blive indført en horisontal due diligence-forpligtelse for store virksomheder med begrænset ansvar (defineret ved to mulige alternative sæt af kriterier for antal ansatte og omsætning) kombineret med en forenklet ordning, der er rettet mod de væsentligste problemstillinger for mellemstore selskaber og midcapselskaber med begrænset ansvar i sektorer, hvor der er større sandsynlighed for negative miljø- og menneskerettighedskonsekvenser (sektorer med stor indvirkning).

EU's regler om harmoniseret civilretligt ansvar og administrativ håndhævelse vil støtte dette. Tredjelandsvirksomheder, der genererer en betydelig omsætning i EU, vil blive medtaget. Med hensyn til **ledelsesmedlemmers forpligtelser** vil den foretrukne løsning på en harmoniseret måde tydeliggøre den generelle pligt for ledelsesmedlemmer til at handle i virksomhedens bedste interesse for alle selskaber med begrænset ansvar (reguleret i national selskabslovgivning). Dette vil blive understøttet af en række specifikke forpligtelser for ledelsesmedlemmerne (f.eks. i forbindelse med risikostyring eller inddragelse af interessenter) for store virksomheder og indfasning for mellemstore selskaber med begrænset ansvar og børsnoterede SMV'er med stor indvirkning. Ledelsesmedlemmernes forpligtelser til at gennemføre due diligence-forpligtelsen gælder for de samme virksomheder som denne forpligtelse. Yderligere specifikke forpligtelser for ledelsesmedlemmer i forbindelse med fastlæggelse af strategier med videnskabeligt baserede mål vil gælde for store virksomheder med mere end 1 000 ansatte. En generel bestemmelse om, at **aflønningen** skal lette eller i det mindste ikke hindre overholdelsen af de nye regler, vil supplere dette.

Hvad er de forskellige interessenters synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?

De rådgivende aktiviteter, navnlig den offentlige høring, der gav næsten en halv million svar, viser generel støtte til målet for EU's indsats og størstedelen af de foreslåede foranstaltninger. Med hensyn til **ledelsesmedlemmers forpligtelser** anerkendte flertallet af respondenterne på tværs af interessentgrupper behovet for, at virksomheder og ledelsesmedlemmer tager hensyn til interessenternes interesser i virksomhedernes beslutninger, navnlig med hensyn til at integrere bæredygtighed i virksomhedsstrategien, hvor den største støtte kom fra NGO'er, efterfulgt af individuelle virksomheder og erhvervssammenslutninger. Sidstnævnte giver udtryk for bekymring med hensyn til fastsættelse af målbare mål og afvejning af alle interessenters interesser. Med hensyn til **virksomheders due diligence** bekræfter alle interessentgrupper med stort flertal behovet for en horisontal EU-retlig ramme, der sikrer harmonisering, lige vilkår og retssikkerhed. Der er generel støtte til en ambitiøs tilgang med hensyn til indholdet af en due diligence-forpligtelse i stil med den foretrukne løsning. Med hensyn til at mindske byrden for SMV'er anses foranstaltninger såsom en værktøjskasse, nationale helpdeske, støtte til kapacitetsopbygning, herunder finansiering, og ikkebindende retningslinjer for at være effektive. **Aflønning** synes at være anerkendt som et supplement, med noget begrænsede svar.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Pakken af foretrukne løsningsmodeller vil gøre det muligt for **virksomheder** at forbedre deres finansielle resultater på grundlag af forskellige faktorer såsom bedre risikostyring, forbedret operationel effektivitet og omkostningsbesparelser, bedre modstandsdygtighed og mere innovation. Ikke alle fordele vil opstå med det samme. Nogle vil måske vise sig på mellemlang til lang sigt, og de vil heller ikke komme alle virksomheder inden for anvendelsesområdet til gode i samme omfang. Der forventes **positive virkninger for menneskerettighederne**, herunder arbejdstagerrettigheder, **og for miljøet**, også i tredjelande, hvor forsyningskæderne er beliggende. Den foretrukne pakke vil være effektiv med hensyn til at opnå disse fordele.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Virksomhedernes overholdelsesomkostninger består af omkostningerne til etablering og drift af due diligence-processer og -procedurer samt omstillingsomkostninger, dvs. udgifter og investeringer, der er nødvendige for at ændre virksomhedens egne aktiviteter og værdikæder for at afbøde negative virkninger. Yderligere omkostninger til offentlig rapportering vil kun blive afholdt af ikke-børsnoterede mellemstore virksomheder med stor indvirkning, da de ikke er omfattet af Kommissionens forslag om direktivet om rapportering om bæredygtighed i virksomheder. De anslåede direkte omkostninger til overholdelse af reglerne under hensyntagen til antallet af berørte virksomheder beløber sig til engangsudgifter på 500 til 680 mio. EUR og løbende (årlige) omkostninger på 1,72 til 2,37 mia. EUR (afhængigt af det valgte

kriterium for antal ansatte/omsætning for at definere store virksomheder, der er omfattet af reglerne om fuld due diligence). Nogle virksomheder (datterselskaber, værdikædepartnere), som ikke er omfattet af initiativet, vil skulle bære indirekte omkostninger ("trickle-down-omkostninger"). Ledelsesmedlemmernes forpligtelser vil indebære en engangsomkostning på 445 mio. EUR, mens omkostningseffekten for aflønning er meget begrænset.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning SMV'er og konkurrenceevnen?

I henhold til den foretrukne pakke er små virksomheder og mikrovirksomheder udelukket fra due diligence-foranstaltninger. Mellemstore virksomheder og midcapvirksomheder er kun omfattet, hvis de er aktive i økonomiske sektorer med særlig stor indvirkning, med mere målrettede forpligtelser og med en gradvis indfasning. Som beskrevet forventes der en indirekte virkning på alle virksomheder, der indgår i værdikæderne. Den foretrukne pakke omfatter derfor foranstaltninger, der skal forhindre, at efterlevelsesbyrden pålægges SMV-værdikædepartnere, mens yderligere støtteforanstaltninger også vil bidrage til at minimere omkostningerne for SMV'er. Overordnet set bør den foretrukne løsningsmodel føre til forbedringer af virksomhedernes modstandsdygtighed og langsigtede resultater (se "Fordele"), navnlig på mellemlang til lang sigt, hvilket vil medføre tilsvarende fordele på økonominiveau. Da omkostningsvirkningen er forholdsvis lav i forhold til virksomhedernes indtægter, forventes der ingen væsentlige negative fordrejninger med hensyn til EU-virksomhedernes konkurrenceevne på de globale markeder, og virkningerne for konkurrenceevnen på mellemlang til lang sigt forventes at være positive.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Under den foretrukne løsningsmodel vil de samlede tilsynsomkostninger for den offentlige forvaltning i alle medlemsstater beløbe sig til en engangsomkostning på 0,13 mio. EUR og en årlig tilbagevendende omkostning på 7,86-11,2 mio. EUR (afhængigt af de udvalgte kriterier for antal medarbejdere/omsætning til at definere store virksomheder, der er omfattet af reglerne om fuld due diligence). Disse beregninger finder anvendelse på den risikobaserede tilsynskontrol for så vidt angår overholdelse af due diligence. Der forventes ingen yderligere tilsynsomkostninger i forbindelse med ledelsesmedlemmernes forpligtelser og aflønningsdelen. Medlemsstaterne kan også pådrage sig nogle lave ekstra håndhævelsesomkostninger som følge af retssager.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

På grund af den globale rækkevidde via værdikæderne vil virksomheder og økonomier i tredjelande blive påvirket. Der forventes positive virkninger for menneskerettighederne og miljøet og for lokalsamfundene gennem øget bevidsthed blandt interessenterne, forbedret bæredygtighedsrelateret praksis, øget vedtagelse af internationale standarder i udviklingslandene, bedre adgang til retsmidler for ofre og bæredygtige investeringer. De potentielle negative virkninger omfatter overholdelsesomkostninger for virksomheder i tredjelande og efterfølgende flytning af producenter fra tredjelande til ukontrollerede produktmarkeder og risikoen for, at virksomheder skifter til mindre risikable leverandører. Afbødende foranstaltninger er beskrevet.

Proportionalitet?

De foreslåede foranstaltninger går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at imødegå drivkræfterne og nå initiativets mål. Virksomhedernes byrde som følge af overholdelsesomkostningerne er blevet tilpasset den størrelse og de ressourcer, der er til rådighed for virksomheden, og risikoprofilen (se også oplysninger om indvirkningen på SMV'er ovenfor).

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

5 år efter gennemførelsen under hensyntagen til den tid, det tager at anvende foranstaltningen og indsamle data.